

Downloaded via the EU tax law app / web

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

10 noiembrie 2016(*)

„Recurs – Ajutoare de stat – Schema de ajutor în favoarea organismului public național de radiodifuziune – Obligații de serviciu public – Compensatie – Articolul 106 alineatul (2) TFUE – Decizie prin care schema de ajutor este declarată compatibilă cu piața internă – Modificarea modului de finanțare – Măsuri fiscale – Taxă impusă operatorilor de televiziune cu plată – Decizie prin care schema de ajutor modificată este declarată compatibilă cu piața internă – Luare în considerare a modului de finanțare – Existența unei legături de alocare obligatorii între taxă și schema de ajutor – Impactul direct al veniturii din taxă asupra cuantumului ajutorului – Acoperirea costurilor nete legate de îndeplinirea misiunii de serviciu public – Raport de concurență între persoana obligată la plata taxei și beneficiarul ajutorului – Denaturarea dreptului național”

În cauza C-449/14 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 23 septembrie 2014,

DTS Distribuidora de Televisión Digital SA, cu sediul în Tres Cantos (Spania), reprezentată de H. Brokelmann și de M. Ganino, abogados,

recurentă,

celelalte părți din procedură fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de C. Urraca Caviedes, de B. Stromsky și de G. Valero Jordana, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

pârâtă în primă instanță,

Telefónica de España SA, cu sediul în Madrid (Spania),

Telefónica Móviles España SA, cu sediul în Madrid,

reprezentate de F. González Díaz, de F. Salerno și de V. Romero Algarra, abogados,

Regatul Spaniei, reprezentat de M. A. Sampol Pucurull, în calitate de agent,

Corporación de Radio y Televisión Española SA (RTVE), cu sediul în Madrid, reprezentată de A. Martínez Sánchez și de J. Rodríguez Ordóñez, abogados,

interveniente în primă instanță,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din doamna R. Silva de Lapuerta, președinte de cameră, și domnii E. Regan (raportor), A. Arabadjiev, C. G. Fernlund și S. Rodin, judecători,

avocat general: domnul Y. Bot,

grefier: doamna L. Carrasco Marco, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 16 martie 2016,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 7 iulie 2016,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin recursul formulat, DTS Distribuidora de Televisión Digital SA (denumită în continuare „DTS”) solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 11 iulie 2014, DTS Distribuidora de Televisión Digital/Comisia (T-533/10, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2014:629), prin care s-a respins acțiunea având ca obiect anularea Deciziei 2011/1/UE a Comisiei din 20 iulie 2010 privind schema de ajutor C 38/09 (ex NN 58/09) pe care Spania intenționează să o pună în aplicare în favoarea organismului public spaniol de radiodifuziune (RTVE) (JO 2011, L 1, p. 9, denumită în continuare „decizia în litigiu”).

Istoricul litigiului

2 DTS este o societate specializată în gestionarea și în exploatarea pe piața spaniolă a unei platforme cu plată de televiziune digitală prin satelit, denumită Digital +, precum și în dezvoltarea de canale tematice.

3 Corporación de Radio y Televisión Española SA (denumită în continuare „RTVE”) este organismul public de radiodifuziune și de teledifuziune spaniol care a fost investit cu o misiune de serviciu public în aceste domenii prin Ley 17/2006 de la radio y la televisión de titularidad estatal (Legea nr. 17/2006 privind serviciile publice de radio și televiziune) din 5 iunie 2006 (BOE nr. 134 din 6 iunie 2006, p. 21270).

4 Legea nr. 17/2006 prevedea o schemă de finanțare mixtă, RTVE beneficiind, pe de o parte, de venituri provenite din activitățile sale comerciale, în special din vânzarea de spații publicitare, și, pe de altă parte, de o compensație de la statul spaniol pentru îndeplinirea misiunii de serviciu public.

5 Comisia Europeană a aprobat acest sistem de finanțare prin Decizia C(2005) 1163 final din 20 aprilie 2005 privind un ajutor de stat în favoarea RTVE (E 8/05) (rezumat în JO 2006, C 239, p. 17) și prin Decizia C(2007) 641 final din 7 martie 2007 privind finanțarea măsurilor de reducere a personalului la RTVE (NN 8/07) (rezumat în JO 2007, C 109, p. 2).

6 Acest sistem de finanțare a fost modificat prin Ley 8/2009 de financiación de la Corporación de Radio y Televisión Española (Legea nr. 8/2009 privind finanțarea RTVE) din 28 august 2009 (BOE nr. 210 din 31 august 2009, p. 74003). Această lege a intrat în vigoare la 1 septembrie 2009.

7 Mai întâi, Legea nr. 8/2009 prevedea că, începând cu sfârșitul anului 2009, publicitatea, programele de teleshopping, sponsorizarea și serviciile cu plată nu mai constituiau surse de finanțare pentru RTVE. Singurele venituri comerciale de care RTVE continua să dispună după această dată erau cele provenite din prestarea de servicii către terți, precum și din vânzarea produselor proprii. Aceste venituri erau limitate la o sumă de aproximativ 25 de milioane de euro.

8 În continuare, pentru a compensa pierderea celorlalte venituri comerciale, Legea nr. 8/2009 a introdus sau a modificat, la articolul 2 alineatul 1 literele b)-d) și la articolele 4-6, mai multe măsuri fiscale (denumite în continuare „măsurile fiscale în discuție”), inclusiv o nouă taxă de 1,5

% din veniturile operatorilor de televiziune cu plat? cu sediul în Spania (denumit? în continuare „taxa aplicat? operatorilor de televiziune cu plat?”). Contribu?ia acestei taxe la bugetul RTVE nu putea dep??i 20 % din sprijinul anual total destinat RTVE, orice venit fiscal superior fiind v?rsat la bugetul general al statului. Legea respectiv? prevedea de asemenea, printre altele, o nou? tax? pe veniturile operatorilor de servicii de telecomunica?ii cu sediul în Spania.

9 Pe de alt? parte, a fost men?inut? compensa?ia pentru îndeplinirea obliga?iilor de serviciu public, prev?zute de Legea nr. 17/2006. Astfel, în cazul în care sursele de finan?are sus?men?ionate nu erau suficiente pentru acoperirea tuturor costurilor RTVE prev?zute pentru îndeplinirea acestor obliga?ii, statul era obligat, în temeiul articolului 2 alineatul 2 din Legea nr. 8/2009 ?i al articolului 33 din Legea nr. 17/2006, s? acopere aceast? diferen??, transformând astfel sistemul de finan?are mixt al RTVE într?un sistem de finan?are aproape exclusiv public.

10 În sfâr?it, articolul 3 alineatul 2 din Legea nr. 8/2009 prevedea un plafon pentru veniturile RTVE. Pentru anii 2010 ?i 2011, veniturile totale respective nu puteau dep??i valoarea de 1 200 de milioane de euro pe an, ceea ce corespundea deopotriv? plafonului cheltuielilor RTVE pentru fiecare exerci?iu financiar. Pentru anii 2012-2014, cre?terea maxim? a acestei valori a fost stabilit? la 1 %, iar pentru anii urm?tori cre?terea era determinat? de evolu?ia anual? a indicelui pre?urilor de consum.

11 Dup? ce, la 22 iunie 2009, a fost sesizat? cu o plângere privind proiectul de lege care s?a finalizat prin Legea nr. 8/2009, la 2 decembrie 2009, Comisia a notificat Regatului Spaniei decizia sa de deschidere a procedurii prev?zute la articolul 108 alineatul (2) TFUE privind modificarea schemei de finan?are a RTVE (rezumat în JO 2010, C 8, p. 31).

12 La 18 martie 2010, Comisia a ini?iat procedura de constatare a neîndeplinirii obliga?iilor de c?tre un stat membru prev?zute la articolul 258 TFUE, considerând c? taxa pe veniturile operatorilor de servicii de telecomunica?ii cu sediul în Spania era contrar? articolului 12 din Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European ?i a Consiliului din 7 martie 2002 privind autorizarea re?elelor ?i serviciilor de comunica?ii electronice (JO 2002, L 108, p. 21, Edi?ie special?, 13/vol. 35, p. 183). La 30 septembrie 2010, într?un aviz motivat, Comisia a solicitat Regatului Spaniei s? elimine taxa respectiv? din cauza incompatibilit??ii sale cu aceast? directiv?.

13 La 20 iulie 2010, Comisia a adoptat decizia în litigiu, în care a declarat c? modificarea sistemului de finan?are a RTVE prev?zute de Legea nr. 8/2009 era compatibil? cu pia?a intern? în temeiul articolului 106 alineatul (2) TFUE. În acest cadru, Comisia a considerat în special c? m?surile fiscale în discu?ie nu f?ceau parte integrant? din noile elemente de ajutor prev?zute de legea men?ionat? ?i c?, prin urmare, o eventual? incompatibilitate a acestor m?suri fiscale cu Directiva 2002/20 nu aducea atingere examin?rii compatibilit??ii acesteia cu pia?a intern?. Pe de alt? parte, ea a apreciat c? schema financiar? modificat? a RTVE era conform? cu articolul 106 alineatul (2) TFUE, deoarece respecta principiul propor?ionalit??ii.

Hot?rârea atacat?

14 Prin cererea depus? la grefa Tribunalului la 24 noiembrie 2010, DTS a formulat o ac?iune având ca obiect anularea deciziei în litigiu. În sus?inerea acestei ac?iuni, DTS invoca trei motive, întemeiate pe înc?lcarea no?iunii „ajutor”, în sensul articolului 107 TFUE, în ceea ce prive?te caracterul dissociabil al m?surilor fiscale în discu?ie, a articolului 106 alineatul (2) TFUE ?i, respectiv, a articolelor 49 ?i 63 TFUE.

15 Prin hot?rârea atacat?, Tribunalul a respins fiecare motiv cu privire la fond ?i, prin urmare, ac?iunea în totalitate.

Procedura în fața Curții și concluziile părților în recurs

16 Prin recursul formulat, DTS, susținut de Telefónica de España SA și de Telefónica Móviles España SA (denumite, împreună, în continuare societățile „Telefónica”), solicită Curții:

- anularea hotărârii atacate;
- anularea deciziei în litigiu sau, cu titlu subsidiar, trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului și
- obligarea Comisiei și a celorlalte părți la plata cheltuielilor de judecată efectuate în fața Curții și a Tribunalului.

17 Comisia solicită Curții respingerea recursului și obligarea DTS la plata cheltuielilor de judecată. Regatul Spaniei și RTVE invocă, cu titlu principal, inadmisibilitatea recursului și, cu titlu subsidiar, solicită Curții respingerea acestuia ca nefondat.

18 Societățile Telefónica au formulat un recurs incident prin care solicită Curții anularea hotărârii atacate și obligarea Comisiei, precum și a celorlalte părți care au intervenit în susținerea acestuia la plata cheltuielilor de judecată efectuate în fața Curții și a Tribunalului. RTVE, Regatul Spaniei și Comisia solicită respingerea acestui recurs incident.

Cu privire la recursul principal

19 În susținerea recursului formulat, DTS, după ce a precizat că, prin intermediul acestuia, reproșează Tribunalului numai că, prin hotărârea atacată, acesta a statuat că în mod întemeiat, potrivit deciziei în litigiu, Comisia a decis că nu trebuia să examineze compatibilitatea cu Tratatul FUE a taxei pe operațiunile de televiziune cu plată, invocă trei motive.

20 Primul motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 107 alineatul (1) TFUE ca urmare a unei interpretări eronate a noțiunii de ajutor. Al doilea motiv este întemeiat pe încălcarea aceleiași dispoziții, în condițiile în care Tribunalul, în hotărârea atacată, nu a exercitat un control complet referitor la existența unui ajutor și a denaturat dreptul spaniol. Al treilea motiv este întemeiat pe o eroare de drept în aplicarea articolului 106 alineatul (2) TFUE.

Cu privire la admisibilitatea recursului

Argumentele părților

21 RTVE susține că recursul, în ansamblul său, este inadmisibil, întrucât, având 40 de pagini, depășește în mod substanțial lungimea maximă de 25 de pagini permisă în instrucțiunile practice pentru părți referitoare la cauzele cu care este sesizat Curtea (JO 2014, L 31, p. 1, denumite în continuare „instrucțiunile practice”), fără ca DTS să justifice această depășire.

22 Pe de altă parte, RTVE și Regatul Spaniei consideră că recursul nu arată cu precizie care sunt punctele contestate din hotărârea atacată. Recursul său ar limita astfel să reitereze argumentele prezentate în primă instanță.

23 DTS apreciază că recursul său este admisibil.

Aprecierea Curții

24 În primul rând, trebuie arătat că instrucțiunile practice pentru părți sunt indicative, iar nu obligatorii din punct de vedere juridic. Astfel, după cum rezultă din considerentele (1)-(3) ale

acestor instrucțiuni, acestea au fost adoptate pentru a completa și a clarifica normele aplicabile desfășurării procedurii în fața Curții, în interesul unei bune administrări a justiției, și nu au vocația de a se substitui dispozițiilor relevante din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și din Regulamentul de procedură al Curții [a se vedea în acest sens Ordonanța Președintelui Curții din 30 aprilie 2010, Ziegler/Comisia, C-113/09 P(R), nepublicată, EU:C:2010:242, punctul 33].

25 Astfel, din textul punctului 20 din aceste instrucțiuni practice, potrivit căruia „recurs[ul] [...], care, în afara unor împrejurări speciale, nu ar trebui să depășească 25 de pagini”, rezultă clar că acesta nu impune o limită absolută a numărului de pagini care să fie subordonată admisibilitatea unui asemenea recurs, ci că se limitează să furnizeze în această privință o recomandare pentru părților.

26 Rezultă că recursul nu poate fi respins drept inadmisibil pentru motivul că depășește un anumit număr de pagini.

27 În al doilea rând, trebuie amintit că, potrivit articolului 256 alineatul (1) al doilea paragraf TFUE, articolului 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și articolului 168 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul de procedură, un recurs trebuie să indice cu precizie elementele criticate din hotărârea a cărei anulare se solicită, precum și argumentele juridice care susțin în mod concret această cerere, sub sancțiunea inadmisibilității recursului sau a motivului în cauză (a se vedea în special Hotărârea din 10 iulie 2014, Telefónica și Telefónica de España/Comisia, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punctul 29 și jurisprudența citată).

28 Pe de altă parte, din aceleași dispoziții rezultă că un recurs este inadmisibil în măsura în care se limitează să repete motivele și argumentele care au fost deja prezentate în fața Tribunalului, inclusiv cele întemeiate pe fapte respinse expres de această instanță. Așadar, un astfel de recurs constituie, în realitate, o cerere prin care se urmărește o simplă reexaminare a cererii introductive depuse la Tribunal, ceea ce nu este de competența Curții în cadrul unui recurs (a se vedea Hotărârea din 30 mai 2013, Quinn Barlo și alții/Comisia, C-70/12 P, nepublicată, EU:T:2013:351, punctul 26 și jurisprudența citată).

29 În schimb, dacă un recurent contestă interpretarea sau aplicarea dreptului Uniunii de către Tribunal, aspectele de drept analizate în primă instanță pot fi rediscutate în cadrul procedurii de recurs. Astfel, dacă un recurent nu ar putea să se bazeze în acest mod în recurs pe motive și pe argumente utilizate deja în fața Tribunalului, procedura respectivă ar fi lipsită de o parte din sensul său (a se vedea Hotărârea din 30 mai 2013, Quinn Barlo și alții/Comisia, C-70/12 P, nepublicată, EU:T:2013:351, punctul 27 și jurisprudența citată).

30 Or, în speță, este necesar să se constate că din examinarea recursului rezultă că DTS a indicat cu claritate și cu precizie punctele din hotărârea atacată vizate de motivele sale, precum și rațiunile pentru care această hotărâre ar fi, potrivit acesteia, afectată de erori de drept.

31 De asemenea, contrar celor arătate de RTVE și de Regatul Spaniei, DTS nu se limitează, prin recursul său, să reitereze argumentele invocate în primă instanță. Ea contestă astfel, în esență, modul în care Tribunalul a interpretat și a aplicat dreptul Uniunii, în special articolul 107 alineatul (1) TFUE, atunci când a considerat, în hotărârea atacată, că taxa aplicată operatorilor de televiziune cu plată pe care aceasta o datorează nu face parte integrantă din ajutorul acordat RTVE și, în rest, îi reproșează că aceeași hotărâre este afectată de mai multe vicii de denaturare.

32 În consecință, prezentul recurs trebuie considerat admisibil.

33 Este necesar, prin urmare, să se analizeze temeinicia acestuia prin examinarea în primul rând a celui de al doilea motiv, apoi a primului și a celui de al treilea motiv.

A – Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 107 alineatul (1) TFUE, întrucât Tribunalul nu a exercitat un control complet privind existența unui ajutor și a denaturat dreptul spaniol

Argumentele părților

34 DTS și societățile Telefónica arată că Tribunalul nu a exercitat un control complet privind aprecierile efectuate de Comisie în privința condițiilor enunțate la punctele 106-111 din Hotărârea din 22 decembrie 2008, Régie Networks (C-333/07, EU:C:2008:764). Astfel, Tribunalul nu ar fi examinat în ce măsură quantumul previzional al veniturilor influențează calculul ajutorului, denaturând în această privință, la punctele 65-70 din hotărârea atacată, dispozițiile dreptului național pe care s-a întemeiat pentru a ajunge la concluzia că valoarea încasărilor efectuate cu titlu de taxă aplicat operatorilor de televiziune cu plată nu influențează quantumul ajutorului destinat RTVE, omițând totodată să ia în considerare alte dispoziții pertinente ale acestui drept.

35 În primul rând, DTS susține că, contrar celor statuate de Tribunal la punctul 69 din această hotărâre, articolul 2 alineatul 2 din Legea nr. 8/2009 nu obligă statul, atunci când veniturile de care dispune RTVE nu sunt suficiente pentru a acoperi costurile nete legate de misiunea de serviciu public, să furnizeze resurse din bugetul său general pentru a acoperi aceste costuri determinate în mod obiectiv. Astfel, pe de o parte, această dispoziție ar impune statului obligația de a completa „bugetul prevăzut” pentru RTVE atunci când, în executarea acestuia, quantumul veniturilor fiscale este mai mic decât estimările bugetare. Pe de altă parte, contribuțiile din bugetul general al statului nu ar fi autorizate în cazul în care cheltuielile depășesc estimările bugetare.

36 De asemenea, articolul 2 alineatul 2 din Legea nr. 8/2009 ar trebui interpretat în coroborare cu articolul 34 din Legea nr. 17/2006 și cu articolul 44 din Mandato-marco a la Corporación RTVE previsto en el artículo 4 de la Ley 17/2006 de la radio y la televisión de titularidad estatal, aprobado por los Plenos del Congreso de los Diputados y del Senado (misiunea-cadru alocat RTVE, prevăzut la articolul 4 din Legea nr. 17/2006, aprobat înedința plenară a Camerei Deputaților și a Senatului) (BOE nr. 157 din 30 iunie 2008, p. 28833).

37 Astfel, din aceste din urmă dispoziții, care nu ar fi fost luate în considerare de Tribunal, ar rezulta că RTVE își stabilește ea însăși bugetul, înfiind seama nu doar de costurile previzionale ale misiunii de serviciu public, ci și de veniturile estimate, inclusiv veniturile din măsurile fiscale în discuție. În consecință, în ipoteza în care veniturile reale rezultate din aceste măsuri ar fi inferioare quantumului previzional al încasărilor și nu ar permite acoperirea costurilor serviciului public bugetat de RTVE, statul ar avea obligația să completeze „bugetul prevăzut”, pe baza contribuțiilor de la bugetul său general. Or, „bugetul prevăzut” ar trebui stabilit pe baza quantumului previzional al încasărilor rezultate în special din taxa aplicat operatorilor de televiziune cu plată și, în consecință, această valoare ar avea un impact direct asupra quantumului ajutorului. Aadar, impactul veniturilor din această taxă asupra execuției bugetului nu ar trebui să fie confundat cu cel al quantumului previzional al veniturilor din taxa menționat asupra stabilirii inițiale a bugetului și, prin urmare, asupra quantumului ajutorului.

38 Societățile Telefónica adaugă că există indicii evidente care dezminț eventualitatea unei pretense contribuții suplimentare la bugetul general al statului, expunerea de motive a Legii nr. 8/2009 arătând, de exemplu, că „nu pare rezonabil ca asigurarea finanțării să ducă la o creștere a contribuției statului”. Pe de altă parte, această eventualitate ar fi de o ipoteză subsidiară. Astfel, în temeiul articolului 2 alineatul 2 din Legea nr. 8/2009, ar trebui îndeplinite două condiții

pentru ca statul s? finan?eze o parte din costurile obliga?iei de serviciu public. În primul rând, în cadrul unui anumit exerci?iu financiar, veniturile din taxa aplicat? operatorilor de televiziune cu plat? ar trebui s? fie inferioare costurilor necesare pentru îndeplinirea misiunii de serviciu public ?i, în al doilea rând, cuantumul fondului de rezerv? ar trebui s? fie insuficient pentru a acoperi costurile RTVE pentru acest exerci?iu financiar. Faptul c? aceast? dispozi?ie instituie o garan?ie a statului astfel limitat?, care constituie un nou ajutor, nu ar exclude posibilitatea ca ajutorul acordat RTVE s? fie stabilit pe baza veniturilor din aceast? tax? ?i ca, în cazul în care acestea nu sunt suficiente, statul s? se angajeze s? acopere diferen?a.

39 În al doilea rând, DTS repro?ează Tribunalului c? a denaturat, la punctele 66-68 din hot?rârea atacat?, articolul 33 din Legea nr. 17/2006 ?i articolul 8 din Legea nr. 8/2009, în ceea ce prive?te rolul statului, atunci când veniturile din taxa aplicat? operatorilor de televiziune cu plat? dep?esc costurile nete ale serviciului public. Astfel, pe de o parte, faptul c? veniturile RTVE fac obiectul unui plafon absolut ar fi lipsit de relevan?, întrucât ar fi necesar s? se verifice dac?, în limitele acestui plafon, cuantumul ajutorului depinde de previziunile veniturilor din aceast? tax?. Pe de alt? parte, Tribunalul s?ar fi limitat s? afirme c?, din articolul 8 alineatul 3 din Legea nr. 8/2009 rezult? c? excedentul v?rsat la fondul de rezerv? va putea fi utilizat de RTVE numai cu autorizarea expres? a Ministerului Economiei ?i Finan?elor, omi?ând primii termeni ai acestei dispozi?ii, potrivit c?rora „[f]ondul nu poate fi utilizat decât pentru compensarea pierderilor din exerci?iile financiare anterioare ?i pentru a face fa?? unor situa?ii neprev?zute în raport cu furnizarea serviciului public”. Or, cuantumul acestor resurse suplimentare ar depinde în mod necesar de veniturile din taxe, întrucât fondul respectiv este alimentat de acestea.

40 Pe de alt? parte, societ??ile Telefónica sus?in c? Tribunalul a interpretat în mod eronat articolul 33 alineatul 1 din Legea nr. 17/2006 ?i articolul 3 alineatul 2 din Legea nr. 8/2009, constatând c? aceste dispozi?ii elimin? orice raport între valoarea ajutorului ?i valoarea încas?rilor efectuate pe baza m?surilor fiscale în discu?ie. Pe de o parte, faptul c? aceste venituri pot fi v?rsate la bugetul general al statului nu ar constitui decât o posibilitate secundar?. Astfel, numai veniturile care dep?esc limita de 10 % din cheltuielile anuale ale RTVE ar fi v?rsate la trezoreria public?. Pe de alt? parte, nu ar reie?i c? valoarea ajutorului nu depinde de valoarea veniturilor fiscale. Articolul 33 alineatul 1 din Legea nr. 17/2006 ar stabili cel mult o limit? a valorii acestui ajutor, ceea ce nu ar exclude posibilitatea ca veniturile totale ale încas?rilor fiscale s? fie convertite în ajutoare în limita stabilit? de legiuitor.

41 Societ??ile Telefónica adaug? c? rezult?, de asemenea, din mai multe elemente probante c? statul nu este dispus s? completeze bugetul RTVE. De?i aceste elemente sunt ulterioare deciziei în litigiu, ele ar confirma termenii lucr?rilor preg?titoare ale Legii nr. 8/2009, potrivit c?rora „nu pare rezonabil ca garantarea finan??rii s? duc? la o cre?tere a contribu?iei statului”.

42 RTVE, Regatul Spaniei ?i Comisia apreciaz? c? al doilea motiv este inadmisibil ?i, în orice caz, lipsit de orice temei.

Aprecierea Cur?ii

43 Trebuie amintit c?, potrivit unei jurispruden?e constante a Cur?ii, odat? ce Tribunalul a constatat sau a apreciat faptele, doar Curtea este competent? s? exercite, în temeiul articolului 256 TFUE, un control asupra calific?rii juridice a acestor fapte ?i a consecin?elor juridice care au fost stabilite pe baza lor. Aprecierea faptelor nu constituie, a?adar, cu excep?ia cazului denatur?rii elementelor de prob? prezentate în fa?a Tribunalului, o problem? de drept supus? ca atare controlului Cur?ii (a se vedea în special Hot?rârea din 3 aprilie 2014, Fran?a/Comisia, C?559/12 P, EU:C:2014:217, punctul 78).

44 Astfel, în ceea ce prive?te examinarea, în cadrul unui recurs, a aprecierilor Tribunalului din

perspectiva dreptului național, Curtea este competentă numai să verifice dacă a existat o denaturare a acestui drept (a se vedea Hotărârea din 3 aprilie 2014, Franța/Comisia, C-559/12 P, EU:C:2014:217, punctul 79 și jurisprudența citată).

45 În această privință, trebuie amintit că o denaturare trebuie să reiasă în mod evident din înscrisurile dosarului, fără a fi necesară o nouă apreciere a faptelor și a probelor (Hotărârea din 3 aprilie 2014, Franța/Comisia, C-559/12 P, EU:C:2014:217, punctul 80).

46 În speță, trebuie amintit că, la punctele 65-86 din hotărârea atacată, Tribunalul a stabilit, având în vedere formularea Legii nr. 8/2009, că, astfel cum Comisia a considerat pe bună dreptate, în opinia sa, cuantumul ajutorului destinat RTVE nu depinde de valoarea sarcinilor fiscale impuse DTS, întrucât cuantumul ajutorului este stabilit în raport cu costurile nete legate de îndeplinirea misiunii sale de serviciu public.

47 În această privință, Tribunalul, pe de o parte, a arătat la punctul 66 din această hotărâre că, în temeiul articolului 33 din Legea nr. 17/2006, în ipoteza în care veniturile de care dispune RTVE depășesc costurile legate de îndeplinirea misiunii de serviciu public de radiodifuziune, excedentul va fi reatribuit, după cum este sau nu este inferior procentului de 10 % din cheltuielile anuale bugetate ale RTVE, unui fond de rezervă sau trezoreriei publice. În ceea ce privește primul dintre aceste cazuri, Tribunalul a precizat la punctul 67 din hotărârea respectivă că, potrivit articolului 8 din Legea nr. 8/2009, capitalul va putea fi utilizat numai cu autorizarea expresă a Ministerului Economiei și Finanțelor și că, în situația în care nu este utilizat timp de patru ani, acesta va trebui să fie destinat reducerii compensațiilor în sarcina bugetului general al statului spaniol. Pe de altă parte, Tribunalul a arătat, la punctul 68 din aceeași hotărâre, că articolul 3 alineatul 2 din Legea nr. 8/2009 prevede o limită absolută pentru veniturile RTVE, care este stabilită la 1 200 de milioane de euro pentru anii 2010 și 2011, și că orice excedent peste această limită va fi reatribuit direct la bugetul general al statului spaniol.

48 Pe de altă parte, la punctele 69, 76 și 80 din hotărârea atacată, Tribunalul a constatat că, în temeiul articolului 2 alineatul 2 din Legea nr. 8/2009, în ipoteza în care veniturile de care dispune RTVE nu sunt suficiente pentru a acoperi costurile legate de îndeplinirea misiunii de serviciu public de radiodifuziune, statul spaniol este obligat să acopere diferența prin contribuții de la bugetul general.

49 Or, în speță, trebuie constatat că, sub pretextul de a imputa Tribunalului săvârșirea unei erori de drept în exercitarea controlului său jurisdicțional privind decizia în litigiu și de a fi denaturat aceste dispoziții de drept național, omițând totodată să ia în considerare altele, DTS și societățile Telefónica se limitează, în realitate, să critice interpretarea dreptului național reținută de Tribunal la punctele 65-86 din hotărârea atacată. Ele urmăresc astfel să îi substituie o interpretare alternativă și, prin urmare, să obțină, prin invocarea în special a dispozițiilor naționale nedezbătute în primă instanță, o nouă apreciere a faptelor și a probelor. Ele nu caută nicidecum să stabilească că Tribunalul ar fi efectuat unele constatări prin nerespectarea vdită a conținutului dreptului național menționat sau că, în raport cu elementele dosarului, Tribunalul ar fi atribuit acestui drept un domeniu de aplicare pe care este evident că nu îl are.

50 În aceste condiții, al doilea motiv trebuie respins ca fiind inadmisibil.

B – Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 107 alineatul (1) TFUE ca urmare a unei interpretări eronate a noțiunii de ajutor

1. Cu privire la primul aspect, întemeiat pe faptul că raportul care există între taxa aplicată operatorilor de televiziune cu plată și ajutorul acordat RTVE nu este comparabil cu cel care există între o taxă cu un domeniu de aplicare general și o scutire de aceasta

– Argumentele părților

51 DTS consideră că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat, la punctele 92 și 93 din hotărârea atacată, că, prin intermediul acțiunii sale, urmarea să repună în discuție jurisprudența Curții rezultată din Hotărârea din 20 septembrie 2001, Banks (C-390/98, EU:C:2001:456). Astfel, această jurisprudență s-ar raporta doar la situația în care anumite categorii de întreprinderi sunt scutite de o taxă cu aplicabilitate generală. Or, în speță, DTS nu s-ar opune percepției taxei aplicate operatorilor de televiziune cu plată pentru motivul că RTVE beneficiază de o scutire care constituie un ajutor de stat. Ea arată, în schimb, că taxa respectivă, întrucât i-a fost impusă în mod asimetric pentru finanțarea directă a schemei de ajutor în favoarea RTVE, constituie ea însăși un ajutor, la fel ca taxa în discuție în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 7 septembrie 2006, Laboratoires Boiron (C-526/04, denumită în continuare „Hotărârea Laboratoires Boiron”, EU:C:2006:528).

52 RTVE și Comisia susțin că motivul, cu privire la acest aspect, este inoperant și că, în orice caz, este lipsit de temei, astfel cum susține și Regatul Spaniei.

– Aprecierea Curții

53 Trebuie amintit că, la punctele 92 și 93 din hotărârea atacată, Tribunalul a constatat că, prin argumentele sale întemeiate pe încălcarea articolului 107 alineatul (1) TFUE, ca urmare a raportului care există între măsurile fiscale în discuție și avantajul concurențial de care se bucură RTVE, DTS urmarea repunerea în discuție a principiului rezultat din jurisprudența constantă a Curții, consacrat la punctul 80 din Hotărârea din 20 septembrie 2001, Banks (C-390/98, EU:C:2001:456), potrivit căruia persoanele obligate la plata unei contribuții obligatorii nu pot invoca faptul că scutirea de care beneficiază alte persoane constituie un ajutor de stat pentru a se sustrage de la plata contribuției respective.

54 Or, critica formulată de DTS în privința acestor constatări în cadrul primului aspect al primului motiv nu este întru nimic susceptibilă să conducă la anularea hotărârii atacate, întrucât, astfel cum arată în mod întemeiat RTVE și Comisia, Tribunalul a respins argumentele DTS în discuție pentru motivele enunțate nu la punctele 92 și 93 din această hotărâre, ci la punctele 94-105 din aceasta, care privesc pertinența Hotărârii Laboratoires Boiron pentru examinarea ajutorului în discuție, motivele respective fiind când obiectul celui de al doilea aspect al prezentului motiv.

55 În consecință, primul aspect al primului motiv trebuie respins ca fiind inoperant.

2. Cu privire la cel de al doilea aspect, întemeiat pe faptul că taxa aplicată operatorilor de televiziune cu plată este o taxă asimetrică ce constituie un ajutor în sensul Hotărârii Laboratoires Boiron

– Argumentele părților

56 În primul rând, DTS susține că taxa aplicată operatorilor de televiziune cu plată face parte integrantă din ajutorul acordat RTVE, întrucât constituie o taxă asimetrică asimilabilă celei în discuție în Hotărârea Laboratoires Boiron. Astfel, această taxă ar fi impusă unei singure categorii de operatori, și anume operatorii de televiziune cu plată, care se află într-o situație de

concuren?? în raport cu RTVE. Ajutorul ar rezulta astfel atât din faptul c?, pe de o parte, un concurent al beneficiarului ajutorului este supus unei taxe, cât ?i din faptul c?, pe de alt? parte, venitul din taxa respectiv? este destinat s? finan?eze ajutorul în discu?ie.

57 În al doilea rând, DTS arată c? diferen?ele identificate de Tribunal între taxa aplicat? operatorilor de televiziune cu plat? ?i cea analizat? în Hot?rârea Laboratoires Boiron nu sunt pertinente.

58 În primul rând, faptul, ar?tat de Tribunal la punctul 100 din hot?rârea atacat?, c? obiectivul principal al taxei aplicate operatorilor de televiziune cu plat? nu ar fi acela de a reechilibra condi?iile de concuren?? dintre RTVE ?i ceilal?i operatori, nu ar fi un element determinant. Astfel, no?iunea de ajutor ar fi o no?iune obiectiv?. În orice caz, finalitatea acestei taxe ar fi în mare parte analog? celei a taxei în discu?ie în cauza în care s?a pronun?at Hot?rârea Laboratoires Boiron, întrucât ar urm?ri s? contribuie la finan?area costurilor suportate de RTVE pentru îndeplinirea misiunii sale de serviciu public.

59 În al doilea rând, nu ar fi corect s? se considere, astfel cum a f?cut Tribunalul la punctul 101 din hot?rârea atacat?, c? leg?tura dintre taxa aplicat? operatorilor de televiziune cu plat? ?i ajutor este mai pu?in strâns? decât cea identificat? în Hot?rârea Laboratoires Boiron. În această privin??, Tribunalul ar fi constatat în mod eronat c? eventuala incompatibilitate a acestei taxe cu dreptul Uniunii nu ar avea drept consecin?? direct? repunerea în discu?ie a ajutorului acordat RTVE. Hot?rârea atacat? ar omite, astfel, s? ?in? seama de faptul c? obliga?ia impus? DTS de a contribui la finan?area unui concurent consolideaz? denaturarea concuren?ei rezultate din transferul de fonduri acestuia din urm?. RTVE ar beneficia astfel de un avantaj concuren?ial pe pie?ele achizi?iei de con?inuturi audiovizuale, nu doar datorit? fondurilor pe care aceasta le prime?te pentru îndeplinirea misiunii sale de serviciu public, ci ?i ca urmare a faptului c? aceste fonduri nu profit? concuren?ilor s?i. Or, acest din urm? avantaj ar disp?rea complet dac? taxa aplicat? operatorilor de televiziune cu plat? ar fi eliminat?.

60 În al treilea rând, Tribunalul ar fi considerat în mod eronat, la punctele 102-104 din hot?rârea atacat?, c?, spre deosebire de situa?ia în discu?ie în cauza în care s?a pronun?at Hot?rârea Laboratoires Boiron, quantumul ajutorului acordat RTVE nu este determinat de valoarea taxei aplicate operatorilor de televiziune cu plat?. Astfel, în spe??, avantajul concuren?ial de care beneficiaz? RTVE ar cre?te cu quantumul acestei taxe impuse DTS, întrucât, cu cât aceasta este mai ridicat?, cu atât resursele de care dispune pentru a face concuren?? RTVE vor fi mai reduse. Leg?tura dintre taxa respectiv? ?i ajutor ar fi, astfel, mai strâns? decât cea identificat? în Hot?rârea Laboratoires Boiron. Astfel, în decizia în litigiu, Comisia ar fi ajuns la concluzia c? transferul de fonduri publice c?tre RTVE constituie un ajutor de stat, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE.

61 Societ??ile Telefónica consider?, în primul rând, c? Tribunalul ar fi s?vâr?it o eroare de drept interpretând în mod restrictiv cerin?ele necesare pentru ca modul de finan?are a unui ajutor s? fac? parte integrant? din acesta, în timp ce normele în materie de ajutoare de stat ar trebui s? fac? obiectul unei interpret?ri teleologice.

62 În al doilea rând, societ??ile Telefónica arată c? condi?iile desprinse din jurispruden?a Cur?ii pentru a stabili c? o m?sur? fiscal? face parte integrant? dintr?un ajutor, ?i anume alocarea taxei pentru finan?area ajutorului în discu?ie ?i impactul direct al venitului din această tax? asupra quantumului ajutorului respectiv, nu sunt condi?ii distincte ?i cumulative. Astfel, alocarea îns??i ar implica existen?a unei leg?turi necesare între quantumul încas?rilor ?i ajutor. Tribunalul ar fi re?inut, astfel, o interpretare eronat? a Hot?rârii din 13 ianuarie 2005, Streekgewest (C?174/02, EU:C:2005:10), întrucât, în această hot?râre, Curtea ar fi analizat numai dac? exista în mod necesar o leg?tur? de alocare obligatorie între tax? ?i ajutor, în temeiul reglement?rii na?ionale

relevante, și ar fi considerat că, în caz afirmativ, impactul direct al măsurii fiscale asupra cuantumului ajutorului este o consecință logică.

63 În al treilea rând, societățile Telefónica apreciază că interpretarea reținută de Tribunal din Hotărârea din 21 octombrie 2003, van Calster și alții (C-261/01 și C-262/01, EU:C:2003:571), și din Hotărârea din 27 noiembrie 2003, Enirisorse (C-34/01-C-38/01, EU:C:2003:640) este eronată. Faptul că Curtea nu se pronunță cu privire la cerința unui impact direct al măsurii fiscale asupra cuantumului ajutorului nu ar însemna că a considerat că această cerință reprezintă o condiție suplimentară pentru a determina dacă modul de finanțare a unui ajutor face parte din acesta, însă acest lucru poate fi explicat prin faptul că hotărârile respective priveau primele cauze în care Curtea a clarificat problema caracterului dissociabil.

64 RTVE, Regatul Spaniei și Comisia apreciază că al doilea aspect al primului motiv nu este întemeiat.

– Aprecierea Curții

65 Trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, taxele nu intră în domeniul de aplicare al dispozițiilor tratatului în materie de ajutoare de stat, cu excepția cazului în care constituie modalitatea de finanțare a unei măsuri de ajutor, astfel încât fac parte integrantă din acea măsură (Hotărârea din 13 ianuarie 2005, Streekgewest, C-174/02, EU:C:2005:10, punctul 25, Hotărârea din 13 ianuarie 2005, Pape, C-175/02, EU:C:2005:11, punctul 14, și Hotărârea din 27 octombrie 2005, Distribution Casino France și alții, C-266/04-C-270/04, C-276/04 și C-321/04-C-325/04, EU:C:2005:657, punctul 34).

66 Astfel, pe de o parte, este posibil ca un ajutor propriu-zis să nu modifice substanțial schimburile dintre statele membre și să fie astfel recunoscut drept admisibil, însă ca efectul său perturbator să fie agravat printr-o modalitate de finanțare care ar determina incompatibilitatea cu piața internă a ansamblului schemei de ajutor. Pe de altă parte, în cazul în care o taxă destinată în mod expres finanțării unui ajutor se dovedește a fi contrară altor dispoziții ale tratatului, Comisia nu poate declara schema de ajutor, din care taxa respectivă reprezintă o parte integrantă, drept compatibilă cu piața internă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 octombrie 2003, van Calster și alții, C-261/01 și C-262/01, EU:C:2003:571, punctele 47 și 48, precum și jurisprudența citată).

67 În consecință, modul de finanțare a unui ajutor poate determina incompatibilitatea cu piața internă a ansamblului schemei de ajutor pe care o finanțează. Prin urmare, examinarea unui ajutor nu poate fi separată de modul său de finanțare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 aprilie 2005, AEM și AEM Torino, C-128/03 și C-129/03, EU:C:2005:224, punctul 45).

68 Potrivit jurisprudenței Curții, pentru ca o taxă să poată fi considerată parte integrantă dintr-o măsură de ajutor, trebuie să existe o legătură de alocare obligatorie între taxă și ajutor în temeiul reglementării naționale relevante, în sensul că venitul din taxă este alocat în mod obligatoriu finanțării ajutorului și influențează în mod direct cuantumul acestuia și, pe cale de consecință, aprecierea compatibilității acestui ajutor cu piața internă (a se vedea printre altele Hotărârea din 15 iunie 2006, Air Liquide Industries Belgium, C-393/04 și C-41/05, EU:C:2006:403, punctul 46 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 22 decembrie 2008, Régie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, punctul 99).

69 În speță, Tribunal a constatat, la punctele 65-86 din hotărârea atacată, inutil criticate în cadrul celui de al doilea motiv, că, din dispozițiile dreptului național aplicabile, rezultă că cuantumul ajutorului atribuit RTVE nu depinde direct de încasările rezultate din măsurile fiscale în discuție, întrucât acest cuantum este stabilit în funcție de costurile nete privind îndeplinirea

misiunii de serviciu public încredințate RTVE.

70 În particular, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 47 și 48 din prezenta hotărâre, Tribunalul a arătat, în această privință, că, atunci când veniturile fiscale de care dispune RTVE depășesc costurile aferente îndeplinirii misiunii de serviciu public exercitate de aceasta din urmă, excedentul trebuie reatribuit, după caz, unui fond de rezervă sau trezoreriei publice, aceleași venituri fiind, în plus, obiectul unei limite absolute, astfel încât orice excedent este de asemenea reatribuit la bugetul general al statului. Pe de altă parte, Tribunalul a constatat că, atunci când veniturile menționate sunt insuficiente pentru a acoperi aceste costuri, statul spaniol este obligat să acopere diferența.

71 În aceste condiții, deși este cert că finanțarea ajutorului atribuit RTVE este asigurată prin măsurile fiscale în discuție, Tribunalul, contrar celor arătate de DTS și de societățile Telefónica, a putut concluziona însă, fără a săvârși vreo eroare de drept, la punctul 104 din hotărârea atacată, că aceste măsuri fiscale nu fac parte integrantă din ajutorul respectiv.

72 Astfel, întrucât venitul din măsurile fiscale în discuție nu exercită niciun impact direct asupra cuantumului ajutorului acordat RTVE, nici acordarea, nici cuantumul acestuia nedepinzând de venitul respectiv, iar acesta din urmă nefiind în mod necesar alocat pentru finanțarea ajutorului, în condițiile în care o parte din venitul menționat poate fi reatribuit în alte scopuri, nu se poate considera că există o legătură de alocare obligatorie între aceste măsuri fiscale și ajutorul în discuție.

73 În această privință, este irelevant faptul că măsurile fiscale în discuție au fost introduse pentru a compensa eliminarea veniturilor comerciale de care beneficia anterior RTVE, în special cele rezultate din publicitate (a se vedea prin analogie Hotărârea din 13 ianuarie 2005, *Streekgewest*, C-174/02, EU:C:2005:10, punctul 27).

74 Argumentele DTS întemeiate pe Hotărârea *Laboratoires Boiron* nu sunt în măsură să repună în discuție aceste considerații.

75 În această privință, trebuie amintit că, în această hotărâre, Curtea a statuat, în esență, că, în cazul aplicării asimetrice a unei taxe, și anume atunci când o taxă este datorată doar de una dintre cele două categorii de operatori aflați în situație concurențială, operatorii obligați la plata taxei pot invoca nelegalitatea acesteia. Astfel, într-un asemenea caz, ajutorul rezultă din faptul că o altă categorie de operatori economici cu care categoria taxată se află în raport direct de concurență nu este supusă taxei respective. Măsura de ajutor este, prin urmare, taxa însăși, aceasta din urmă și ajutorul constituind cele două elemente indisociabile ale unei și aceleiași măsuri fiscale. Această situație nu este, astfel, asimilabilă celei a unei scutiri oarecare de o taxă cu aplicabilitate generală de care această taxă ar putea fi disociată (a se vedea în acest sens Hotărârea *Laboratoires Boiron*, punctele 30-48).

76 Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept atunci când a considerat, la punctele 98-103 din hotărârea atacată, că taxa aplicată operatorilor de televiziune cu plată la care este obligat DTS nu este comparabilă cu taxa asimetrică în discuție în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea *Laboratoires Boiron*.

77 Astfel, în speță, măsurile fiscale în discuție și ajutorul acordat în favoarea RTVE nu constituie, după cum Tribunalul a arătat la punctul 101 din hotărârea atacată, cele două elemente indisociabile ale unei și aceleiași măsuri, întrucât, spre deosebire de situația în discuție în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea *Laboratoires Boiron*, eventuala inaplicabilitate a măsurilor fiscale în discuție ca urmare a eventualei lor incompatibilități cu dreptul Uniunii nu ar avea drept consecință directă repunerea în discuție a ajutorului, întrucât, astfel cum rezultă din cuprinsul

punctelor 48 și 70 din prezenta hotărâre, statul spaniol este înut să completeze diferența dintre sursele financiare de care dispune RTVE și ansamblul costurilor acesteia pentru îndeplinirea obligațiilor sale de serviciu public.

78 În plus și astfel cum și Tribunalul a arătat în mod întemeiat la punctul 102 din hotărârea atacată, în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Laboratoires Boiron, quantumul ajutorului era determinat doar de valoarea taxei, întrucât avantajul pe care beneficiarii îl obțineau în urma aplicării acestei taxe concurenților lor depindea în mod necesar de nivelul acesteia. În schimb, în speță, quantumul ajutorului este determinat, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 69-71 din prezenta hotărâre, de costurile nete legate de îndeplinirea obligației misiunii de serviciu public.

79 Desigur, astfel cum DTS arată în mod întemeiat, în prezenta cauză, taxa aplicată operatorilor de televiziune cu plată este de asemenea destinată și finanțeze o schemă de ajutor în favoarea RTVE, despre care Comisia a considerat că reprezenta un ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE. Obligația achitării acestei taxe creează astfel DTS un dezavantaj concurențial suplimentar pe piețele pe care își desfășoară activitățile sale în concurență cu RTVE, aceasta din urmă nefiind, în ceea ce o privește, obligată la plata taxei respective.

80 Cu toate acestea, astfel cum Tribunalul a arătat în mod întemeiat la punctele 84 și 102 din hotărârea atacată, această simplă împrejurare nu poate fi suficientă pentru a dovedi că o asemenea taxă face parte integrantă din ajutor.

81 Așadar, pe de o parte, după cum a statuat deja Curtea, aspectul dacă o taxă face parte integrantă dintr-un ajutor finanțat printr-o taxă nu depinde de existența unui raport de concurență între debitorul acestei taxe și beneficiarul ajutorului, ci doar de existența unei legături de alocare obligatorii între taxa respectivă și ajutorul în cauză în temeiul reglementării naționale relevante (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 decembrie 2008, *Régie Networks*, C-333/07, EU:C:2008:764, punctele 93-39).

82 Astfel, reiese din jurisprudența Curții că nu există nicio legătură obligatorie între o taxă și scutirea de aceasta în favoarea unei categorii de întreprinderi, iar aceasta chiar dacă acestea din urmă și-ar desfășura activitățile în concurență cu întreprinderile obligate la plata taxei în discuție. Astfel, aplicarea unei scutiri fiscale și întinderea acesteia nu depind de venitul din taxă. Ca atare, persoanele obligate la plata unei taxe nu pot invoca faptul că scutirea de care beneficiază alte întreprinderi constituie un ajutor de stat pentru a evita plata taxei respective sau pentru a obține rambursarea ei (a se vedea în acest sens printre altele Hotărârea din 27 octombrie 2005, *Distribution Casino France și alții*, C-266/04-C-270/04, C-276/04 și C-321/04-C-325/04, EU:C:2005:657, punctele 41 și 42).

83 Pe de altă parte și astfel cum s-a arătat deja la punctul 65 din prezenta hotărâre, taxele nu intră, în principiu, în domeniul de aplicare al normelor referitoare la ajutoarele de stat. Or, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 96 din concluzii, dacă ar fi urmate argumentele DTS, s-ar ajunge să se considere că orice taxă percepută la nivel sectorial și care este aplicată unor operatori care se află într-o situație de concurență cu beneficiarul unui ajutor finanțat din aceasta trebuie examinat în raport cu articolele 107 și 108 TFUE.

84 Din considerațiile care preced rezultă că Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept atunci când a considerat că taxa aplicată operatorilor de televiziune cu plată nu face parte din schema de ajutor acordată în favoarea RTVE.

85 În consecință, al doilea aspect al primului motiv trebuie respins ca fiind nefondat.

Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe o eroare de drept în aplicarea articolului 106 alineatul (2) TFUE

Argumentele părților

86 DTS arată că, în hotărârea atacată, Tribunalul a denaturat temeiul celui de al doilea motiv de anulare invocat în primă instanță, întemeiat pe încălcarea articolului 106 alineatul (2) TFUE. Astfel, contrar celor statuate de Tribunal la punctele 151 și 152 din această hotărâre, ea nu ar fi invocat, în fața acestei instanțe, niciun argument privind efectele ajutorului propriu-zis acordat RTVE, ci ar fi arătat doar că modul de finanțare a acestui ajutor agrava denaturarea concurenței care rezulta din aceasta și determina incompatibilitatea cu interesul comun a ansamblului alcătuit din ajutor și din modul de finanțare. Tribunalul ar fi interpretat în mod eronat, în această privință, mai multe dintre argumentele sale.

87 Potrivit DTS, această denaturare a determinat Tribunalul să statueze *ultra petita*, modificând astfel obiectul litigiului. Clarificând ea însăși, în cadrul ședinței, în fața Tribunalului că al doilea motiv de anulare nu ar fi fost operant decât în ipoteza în care primul motiv ar fi admis, Tribunalul, întrucât l-a respins pe cel din urmă, nu putea examina acest al doilea motiv. În orice caz, chiar presupunând că Tribunalul era în măsură să se pronunțe asupra acestui motiv, nu putea să îl respingă decât pentru motivul prezentat la punctul 151 din hotărârea atacată, potrivit căruia Comisia nu era obligată să ia în considerare efectele taxei aplicate operatorilor de televiziune cu plată, întrucât această măsură fiscală nu face parte integrantă din ajutor. Tribunalul ar modifica, însă, obiectul litigiului reinterpretând al doilea motiv invocat în fața sa, la punctul 152 din această hotărâre, ca referindu-se la efectele ajutorului propriu-zis.

88 Procedând astfel, Tribunalul a depășit, potrivit DTS, limitele competenței sale în materie de control juridic al aprecierilor efectuate de Comisie cu privire la respectarea principiului proporționalității enunțat la articolul 106 alineatul (2) TFUE. Astfel, în cadrul acestui control, Tribunalul ar putea verifica doar dacă Comisia a săvârșit o eroare vădită de apreciere, fără a putea înlocui aprecierea acesteia cu propria apreciere și fără a examina *a fortiori* puncte pe care aceasta nu le-a analizat. Astfel, faptul că Tribunalul a confirmat decizia Comisiei potrivit căreia taxa aplicată operatorilor de televiziune cu plată nu face parte integrantă din ajutor nu putea decât să confirme că această instituție era îndreptățită să autorizeze ajutorul în discuție. El nu putea statua, în schimb, asupra unor chestiuni precum riscul adopției, de către RTVE, a unor comportamente anticoncurențiale, printre altele, de supralicitare, Comisia neexaminând asemenea chestiuni.

89 RTVE susține că al treilea motiv este inadmisibil. În orice caz, aceasta consideră, la fel ca Regatul Spaniei și Comisia, că acest motiv este inoperant sau, cel puțin, nefondat.

Aprecierea Curții

90 Trebuie arătat că al treilea motiv se întemeiază în întregime pe premisa potrivit căreia Tribunalul a interpretat în mod eronat conținutul celui de al doilea motiv de anulare invocat în primă instanță, întemeiat pe încălcarea articolului 106 alineatul (2) TFUE.

91 Este însă necesar să se constate că, prin recursul său, DTS nu contestă niciuna dintre aprecierile efectuate de Tribunal la punctele 113-167 din hotărârea atacată, pentru a justifica respingerea acestui al doilea motiv.

92 În particular, DTS nu arată nicidecum că această parte a hotărârii atacate ar fi afectată de erori de drept, ea subliniind de la bun început că recursul său nu are ca obiect examinarea

compatibilit??ii ajutorului acordat RTVE cu articolul 106 alineatul (2) TFUE.

93 Rezult? c? al treilea motiv, chiar dac? ar fi întemeiat, nu este cu nimic susceptibil s? determine anularea hot?rârii atacate.

94 În aceste condi?ii, acest motiv trebuie respins ca fiind inoperant.

Cu privire la motivele invocate de societ??ile Telefónica întemeiate pe înc?lcarea articolului 40 din Statutul Cur?ii de Justi?ie a Uniunii Europene ?i a articolului 106 alineatul (2) TFUE

95 În memoriul lor în r?spuns, societ??ile Telefónica au invocat un motiv întemeiat pe înc?lcarea articolului 40 din Statutul Cur?ii de Justi?ie a Uniunii Europene, prin care sus?in c? Tribunalul a s?vâr?it o eroare de drept respingând ca inadmisibile argumentele acestora privind înc?lcarea articolului 108 TFUE.

96 Societ??ile Telefónica au invocat de asemenea, în acest memoriu, un motiv întemeiat pe înc?lcarea articolului 106 alineatul (2) TFUE, prin care arat? c? Tribunalul a s?vâr?it o eroare de drept exercitând un control excesiv de limitat asupra aspectului dac? schema de ajutor în discu?ie respect? principiul propor?ionalit??ii, întemeindu?se în această privin?? pe marja de apreciere de care dispune Comisia.

97 Este cert c? aceste motive urm?resc ob?inerea anul?rii hot?rârii atacate pentru motive care nu au fost invocate de DTS în cadrul recursului s?u.

98 Astfel, pe de o parte, DTS nu a invocat nicidecum înc?lcarea articolului 40 din Statutul Cur?ii de Justi?ie a Uniunii Europene în sus?inerea recursului formulat. Pe de alt? parte, de?i al treilea motiv este întemeiat formal pe înc?lcarea articolului 106 alineatul (2) TFUE, DTS a precizat ea îns??i în recursul formulat, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 92 din prezenta hot?râre, c? nu urm?re?te s? conteste examinarea compatibilit??ii ajutorului acordat RTVE prin prisma acestei dispozi?ii, limitându?se, în cadrul acestui motiv, s? repro?eze Tribunalului c? a denaturat unele dintre argumentele sale.

99 Or, în temeiul articolului 174 din Regulamentul de procedur?, prin memoriul în r?spuns, se poate cere admiterea sau respingerea, în tot sau în parte, a recursului.

100 Pe de alt? parte, conform articolului 172 din acest regulament, p?r?ile din cauza în fa?a Tribunalul pot prezenta, printr?un act separat, distinct de memoriul în r?spuns, un memoriu incident care, potrivit articolului 178 alineatul (1) ?i alineatul (3) a doua tez? din regulamentul respectiv trebuie s? aib? ca obiect anularea, în tot sau în parte, a hot?rârii atacate în temeiul unor motive ?i argumente de drept distincte de cele invocate în memoriul în r?spuns.

101 Reiese din aceste dispozi?ii, interpretate coroborat, c? memoriul în r?spuns nu poate avea ca obiect anularea hot?rârii atacate pentru motive distincte ?i autonome de cele invocate în recurs, asemenea motive nepunând fi invocate decât în cadrul unui recurs incident.

102 În consecin??, este necesar? respingerea motivelor invocate de societ??ile Telefónica, întemeiate pe înc?lcarea articolului 40 din Statutul Cur?ii de Justi?ie a Uniunii Europene ?i a articolului 106 alineatul (2) TFUE, ca fiind inadmisibile.

Cu privire la recursul incident

103 În sus?inerea recursului incident formulat, societ??ile Telefónica invoc? un motiv unic, întemeiat pe înc?lcarea articolului 40 din Statutul Cur?ii de Justi?ie a Uniunii Europene, întrucât Tribunalul a respins ca fiind inadmisibile argumentele acestora privind înc?lcarea articolului 108

TFUE.

Argumentele părților

104 Societățile Telefónica susțin că Tribunalul nu putea respinge drept inadmisibile motivele de anulare pe care le-au invocat în primă instanță, întemeiate pe încălcarea articolului 108 TFUE, pentru motivul că, fiind invocate pentru prima dată în memoriul în intervenție, acestea nu erau asociate obiectului litigiului.

105 Mai întâi, la punctul 216 din hotărârea atacată, Tribunalul nu ar fi fost îndreptățit să invoce Hotărârea din 19 noiembrie 1998, Regatul Unit/Consiliul (C-150/94, EU:C:1998:547), având în vedere că societățile Telefónica nu făcuseră trimitere la această hotărâre.

106 Pe de altă parte, la punctul 217 din hotărârea atacată, Tribunalul nu ar explica de ce Hotărârea din 8 iulie 2010, Comisia/Italia (C-334/08, EU:C:2010:414) ar justifica faptul că, atunci când înțelege să invoce motive care nu au fost invocate de partea principală, intervenientul din cadrul unui acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor dispune de o libertate mai mare decât intervenientul din cadrul unei acțiuni în anulare. Dacă intervenientul ar trebui să se limiteze la motivele formulate de partea principală, articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, care îi impune să își formuleze motivele, ar fi lipsit de sens.

107 RTVE susține că recursul incident este inadmisibil. Pe de o parte, acest recurs ar invoca, cu încălcarea articolului 178 alineatul (3) a doua teză din Regulamentul de procedură, un motiv unic care este identic cu unul dintre motivele invocate de societățile Telefónica în memoriul lor în răspuns la recursul principal. Pe de altă parte, acest recurs incident nu ar identifica cu precizie, încălcând prima teză a aceleiași dispoziții, motivele contestate ale hotărârii atacate. În orice caz, recursul incident respectiv ar fi nefondat. Regatul Spaniei și Comisia apreciază de asemenea că argumentele societăților Telefónica trebuie respinse.

Aprecierea Curții

Cu privire la admisibilitatea recursului incident

108 În ceea ce privește admisibilitatea recursului incident, trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 178 alineatul (3) a doua teză din Regulamentul de procedură, motivele și argumentele de drept invocate în susținerea unui recurs incident trebuie să fie, astfel cum s-a arătat deja la punctul 100 din prezenta hotărâre, distincte de cele invocate în memoriul în răspuns la recursul principal.

109 În speță, rezultă că, desigur, motivul unic invocat de societățile Telefónica în susținerea recursului lor incident, întemeiat pe încălcarea articolului 40 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, corespunde sub toate aspectele unuia dintre motivele invocate în memoriul lor în răspuns la recursul principal formulat de DTS.

110 Cu toate acestea, cu riscul de a repune în discuție distincția efectuată de Regulamentul de procedură între recursul principal și recursul incident, cerința impusă la articolul 178 alineatul (3) a doua teză din acest regulament nu poate fi înțeleasă decât în sensul că se întemeiază pe premisa potrivit căreia motivele și argumentele care figurează în memoriul în răspuns sunt ele înseși analoge celor invocate în recursul principal.

111 Or, în speță, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 95-102 din prezenta hotărâre, motivul dezvoltat de societățile Telefónica în memoriul lor în răspuns la recursul principal formulat de DTS, întemeiat pe încălcarea articolului 40 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, este

inadmisibil, întrucât este distinct de cele din recurs.

112 În ceea ce privește respectarea cerinței prevăzute la articolul 178 alienatul (3) prima teză din Regulamentul de procedură, este suficient să se constate că recursul incident vizează explicit punctele 207-218 din hotărârea atacată și că, prin urmare, acesta identifică cu precizia necesară motivele contestate ale acestei hotărâri.

113 În aceste condiții, este necesar să se considere că recursul incident este admisibil în măsura în care vizează punctele 207-218 din hotărârea atacată.

Cu privire la fond

114 În ceea ce privește temeinicia recursului incident, trebuie amintit că o parte care, în temeiul articolului 40 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, este admisă ca intervenient într-un litigiu supus acesteia din urmă nu poate să modifice obiectul litigiului, astfel cum a fost circumscris prin concluziile și prin motivele părților principale. În consecință, doar argumentele unui intervenient care se înscriu în cadrul definit prin aceste concluzii și motive sunt admisibile (Hotărârea din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliul, C-399/12, EU:C:2014:2258, punctul 27).

115 În speță, prin motivul unic al recursului incident formulat, societățile Telefónica impută Tribunalului respingerea ca inadmisibile, la punctele 207-218 din hotărârea atacată, a motivelor de anulare invocate în memoriul lor în intervenție în fața acestei instanțe, prin care reproșau Comisiei o încălcare a articolului 108 TFUE.

116 Or, este cert că DTS nu invocase încălcarea acestei dispoziții în susținerea acțiunii sale în primă instanță, cele trei motive invocate de aceasta în vederea obținerii anulării deciziei în litigiu fiind întemeiate pe încălcarea articolului 107 TFUE, a articolelor 49 și 64 TFUE, precum și, respectiv, a articolului 106 alineatul (2) TFUE.

117 Rezultă că, astfel cum Tribunalul a statuat la punctul 212 din hotărârea atacată, motivele formulate de societățile Telefónica în cadrul memoriului în intervenție formulat de acestea în fața Tribunalului nu erau asociate, prin urmare, obiectului litigiului, astfel cum a fost definit de DTS, modificând cadrul acestuia într-o măsură care contravine articolului 40 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene.

118 În această privință, în mod întemeiat Tribunalul a considerat, la punctul 217 din hotărârea atacată, că soluția reținută în Hotărârea din 8 iulie 2010, Comisia/Italia (C-334/08, EU:C:2010:414), în cadrul unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în temeiul articolului 260 TFUE, nu putea fi transpusă unei acțiuni în anulare în temeiul articolului 263 TFUE.

119 Astfel, procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor are la bază constatarea obiectivă a nerespectării de către un stat membru a obligațiilor pe care i le impune dreptul Uniunii (a se vedea în special Hotărârea din 6 octombrie 2009, Comisia/Spania, C-562/07, EU:C:2009:614, punctul 18).

120 Rezultă că, astfel cum Tribunalul a statuat în mod întemeiat la punctul 217 din hotărârea atacată, în cadrul unei asemenea acțiuni, Curtea trebuie să efectueze toate constatările necesare pentru a reține neîndeplinirea obligațiilor, astfel că un motiv invocat în apărare de o parte intervenientă, care vizează un element de fapt sau de drept pe care Comisia trebuie să îl examineze în mod necesar în cadrul analizei sale, nu este susceptibil să modifice cadrul litigiului, chiar dacă nu a fost invocat de statul membru în cauză. În schimb, o acțiune în anulare este delimitată, în special, de motivele invocate de reclamant.

121 Pe de alt? parte, de?i, potrivit articolului 132 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul de procedur?, memoriul în interven?ie trebuie s? con?in? motivele ?i argumentele invocate de intervenient, aceasta nu înseamn? c?, în consecin??, el este liber s? invoce motive noi, diferite de cele invocate de reclamant. Astfel, conform celor ar?tate de avocatul general la punctul 219 din concluzii, această dispozi?ie se înscrie în cadrul limitelor stabilite prin procedura de interven?ie ?i trebuie interpretat? în lumina articolului 129 din acest regulament, potrivit c?ruia interven?ia nu poate avea alt obiect decât sus?inerea, în tot sau în parte, a concluziilor uneia dintre p?r?i, aceasta este accesorie litigiului principal, iar partea intervenient? accept? litigiul în starea în care se afl? la momentul interven?iei sale.

122 În ceea ce prive?te obiec?ia potrivit c?reia societ??ile Telefónica repro?eaz? Tribunalului c? s?a referit, la punctul 216 din hot?rârea atacat?, la Hot?rârea din 19 noiembrie 1998, Regatul Unit/Consiliul (C?150/94, EU:C:1998:547), este suficient s? se constate c? acesta este total inoperant, întrucât nu este de natur? s? afecteze hot?rârea atacat? printr?o eroare de drept, societ??ile respective neinvocând de altfel nicidecum c? aprecierea efectuat? de Tribunal la punctul respectiv este eronat? în drept.

123 În consecin??, motivul unic al recursului incident trebuie respins ca fiind nefondat.

Cu privire la cheltuielile de judecat?

124 În temeiul articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedur?, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronun?? asupra cheltuielilor de judecat?. Articolul 138 alineatul (1) din acela?i regulament, devenit aplicabil *mutatis mutandis* procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, prevede c? partea care cade în preten?ii este obligat?, la cerere, la plata cheltuielilor de judecat?.

125 Întrucât DTS a c?zut în preten?ii, iar Comisia a solicitat obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecat?, este necesar s? se decid? c? DTS va suporta propriile cheltuieli de judecat?, precum ?i cheltuielile de judecat? efectuate de Comisie în cadrul recursului principal.

126 În ceea ce prive?te recursul incident, întrucât societ??ile Telefónica au c?zut în preten?ii, iar Comisia a solicitat obligarea acestora la plata cheltuielilor de judecat?, se impune de asemenea obligarea acestora la suportarea propriilor cheltuieli de judecat?, precum ?i a cheltuielilor de judecat? efectuate de Comisie în cadrul recursului incident.

127 În conformitate cu articolul 184 alineatul (4) din acest regulament, societ??ile Telefónica suport? propriile cheltuieli de judecat? aferente recursului principal, în timp ce RTVE suport? propriile cheltuieli de judecat? aferente recursului principal ?i recursului incident.

128 În temeiul articolului 140 alineatul (1) din regulamentul men?ionat, devenit aplicabil *mutatis mutandis* procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acela?i regulament, statele membre care intervin în litigiu suport? propriile cheltuieli de judecat?. În conformitate cu aceste dispozi?ii, Regatul Spaniei suport? propriile cheltuieli de judecat?.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declar? ?i hot?r??te:

1) **Respinge recursul.**

2) **Oblig? DTS Distribuidora de Televisión Digital SA s? suporte propriile cheltuieli de judecat?, precum ?i cheltuielile de judecat? efectuate de Comisia European? în cadrul recursului principal.**

3) **Oblig? Telef?nica de Espa?a SA ?i Telef?nica M?viles Espa?a SA s? suporta propriile cheltuieli de judecat?, precum ?i cheltuielile de judecat? efectuate de Comisia European? ?n cadrul recursului incident.**

4) **Corporaci?n de Radio y Televisi?n Espa?ola SA (RTVE) ?i Regatul Spaniei suport? propriile cheltuieli de judecat?.**

Semn?turi

* Limba de procedur?: spaniola.